

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 3168
IEȘIRE	
Ziua... 15	Luna... 05 20... 23

EXPUNERE DE MOTIVE

Propunere legislativă

privind înființarea fondului de asistență tehnică și financiară pentru dezvoltare
destinat autorităților publice locale din Republica Moldova

Angajamentul României de sprijinire a Republicii Moldova, cu accent pe integrarea europeană, este constant și predictibil.

Până în prezent, România a acordat asistență tehnică și financiară Republicii Moldova în special la nivel central, fondurile transmise fiind distribuite de către Guvernul Republicii Moldova, conform necesităților stabilite de acesta. Astfel, deși până în prezent au fost implementate numeroase programe de asistență tehnică și financiară, atât scopul de îmbunătățire a calității vieții cetățenilor moldoveni într-un mod tangibil și vizibil, cât și impactul în rândul cetățenilor nu a atins întotdeauna nivelul scontat.

Mai mult, lipsa de stabilitate și de consecvență a autorităților centrale de la Chișinău a condus la ieșirea din vigoare, la data de 28 marie 2021, a unuia dintre elementele principale ale cooperării bilaterale între cele două state, *Acordului privind programul de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova*.

Împrumutul nerambursabil în valoare de 100 de milioane de euro acordat de România a urmărit îmbunătățirea vieții tuturor cetățenilor Republica Moldova. Timp de peste un deceniu, Acordul a permis finanțarea de către România a unor proiecte importante, cum ar fi reabilitarea și modernizarea a peste 1.000 de grădinițe și instituții școlare din Republica Moldova, donația a 196 de microbuze școlare pentru instituții de învățământ, asigurarea unei contribuții la dezvoltarea gazoductului Iași-Chișinău, etc. Însă, deși România a depus eforturi susținute pentru îmbunătățirea și extinderea aplicării Acordului, aproximativ 60 de milioane de euro au rămas neaccesați.

Deși la 11 februarie 2022 a fost semnat, la Chișinău, un nou Acord dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind implementarea Programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 de milioane de euro acordat de România Republicii Moldova, este necesară crearea unui fond care să se adreseze în mod direct nevoilor comunităților locale din Republica Moldova și care se poate accesa în mod direct de către autoritățile publice locale.

Astfel, în spiritul angajamentului ferm al României de a continua să ofere cetățenilor Republicii Moldova sprijin direct, consistent și dezinteresat, considerăm necesar ca o parte din suma neaccesată de către Guvernul Republicii Moldova să fie disponibilă autorităților publice locale, prin fondul înființat de prezenta propunere legislativă.

Totodată, în conformitate cu prevederile Programului de guvernare, prin care se afirmă că România susține consolidarea programului amplu de înfrățiri între unitățile administrative-teritoriale din România și Republica Moldova, inclusiv în vederea oferirii de expertiză în ceea ce privește atragerea fondurilor europene, inițierea unor proiecte comune, care să aibă ca scop dezvoltarea comunităților locale, accesarea finanțărilor din acest fond, se va face exclusive de către autorități publice locale din Republica Moldova, care au un raport de înfrățire cu o unitate administrativ-teritorială din România.

Astfel, acest instrument de care vor putea beneficia localitățile înfrățite, va ajuta comunitățile locale din Republica Moldova să creeze un context favorabil unei vieți mai bune pentru cetățeni. În acest mod, înfrățirile între localitățile de pe ambele maluri ale Prutului vor avea, pe lângă beneficiile culturale și schimbul de experiență, și o componentă practică, de ajutor concret, cu obiective de investiții clare, cu rezultate și schimbări tangibile până în 2025.

În numele inițiatorilor,

Viorel Bădea,
Senator PNL

Andrei Ilos

Carloțea Iltus
Senato PSD

Propunere legislativă pentru privind înființarea fondului de asistență tehnică și financiară pentru dezvoltare, destinat autorităților publice locale din Republica Moldova

Nr. Crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1	Daniel FEMECHIU	PNL	
2	VOICULESCU LIVIU	PNL	
3	Niculescu Todoruș Cristian	PNL	
4	GURAN VIOREL	PNL	
5	TAPU NAZARE EUGEN	PNL	
6	SCARLAT GEORGE	PNL	
7	POTECĂ VASILICA	PNL	
8	Achinte Vasile Cristian	PNL	
9	BÎCĂ Iulian Mihail	PNL	
10	POBU VLAD MIRCEA	PNL	
11	BURB ȘTEF	PNL	
12	MOȘ ARINA	PNL	
13	LORDACHE ION	PNL	
14	BICA DĂNUȚ	PNL	
15	Păun Claudia Mălina	PNL	
16	Adrian Florin	PNL	
17	ORȘAN ION	PNL	
18	DANIEL PHEORCĂ	PNL	
19	Căstner Katalin - Zolt	UDMR	
20	BODOG PAVEL	PSD	
21	MOAGHER LAURA	PSD	
22	GEORGESCU LAURA	PSD	
23	STAN IOAN	PSD	
24	HUMBĂCENI MARIUS	PSD	
25	LEHES IOAN	PSD	
26	CIOROIU MIHAIL	PSD	
27	RĂDOȘIU SEBASTIEN	PSD	
28	MINDRUȘ GEORGHIȘA	PSD	

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 3168
IEȘIRE	
Ziua 15	Luna Iunie 2023

Lege privind înființarea fondului de asistență tehnică și financiară pentru dezvoltare

destinat autorităților publice locale din Republica Moldova

Articolul 1

(1) Prezenta lege reglementează:

- a) înființarea, organizarea și funcționarea fondului de asistență tehnică și financiară destinat autorităților publice locale din Republica Moldova;
- b) cadrul de finanțare și implementare a fondului.

Articolul 2

România pune la dispoziția autorităților publice locale din Republica Moldova un pachet financiar pentru operaționalizarea fondului, în perioada 2022-2025, în cuantum de 10 000 000 EUR, în prețuri curente, cu posibilitate de suplimentare prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 3

În înțelesul prezentei legi, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- a) Beneficiar - autoritate publică locală din Republica Moldova
- b) Partener - autoritate publică locală din România, aflată într-un raport de înfrățire cu beneficiarul finanțării.

Articolul 4

(1) Fondul este gestionat de MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI, care, prin structurile sale interne și/sau subordonate, administrează fondul prin modalități de implementare directă și, respectiv, de implementare indirectă, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

(2) MDLPA alocă sumele pentru proiecte, realizate la inițiativa potențialilor beneficiari, care au un raport de înfrățire cu autorități ale administrației publice locale din România, pe baza devizelor estimative de cheltuieli întocmite și certificate de către potențialii beneficiari în ceea ce privește legalitatea, oportunitatea, necesitatea și economicitatea acestora.

Articolul 5

(1) Fondul finanțează următoarele obiective de investiții:

- a) dezvoltarea infrastructurii de transport, energie și mediu, precum și a tehnologiei informației și comunicațiilor;
- b) construcția/reabilitarea/ dotarea unităților de învățământ școlar și preșcolar;
- c) construcția/reabilitarea/ dotarea unităților sanitare;
- d) dezvoltarea serviciilor sociale destinate grupurilor vulnerabile, reabilitarea centrelor de îngrijire pentru copii, persoane în etate și persoane cu nevoi speciale;
- e) construcția/reabilitarea de muzee, de biblioteci, școli de artă și de muzică;
- f) construcția/reabilitarea/dotarea de facilități pentru pregătirea sportivilor;
- g) achiziționarea de autovehicule și echipament pentru deszăpezire, întreținerea spațiilor verzi și a iluminatului public;
- h) construcția/reabilitarea spațiilor pietonale.

(2) Un cuantum de minimum 3% din valoarea angajată în cadrul proiectului va fi folosită de beneficiar pentru realizarea măsurilor de informare și publicitate ale proiectului în Republica Moldova, cu evidențierea contribuției financiare a României, atât în perioada de realizare, cât și ulterior. La obiectivele finalizate, vor fi montate panouri cu elemente de identitate ale finanțatorului, beneficiarului și partenerului.

(2) Valoarea maximă admisă a unui proiect este de 100 000 EUR, în prețuri curente.

(3) Contribuția proprie minimă a beneficiarului este de 5% din valoarea minimă angajată în cadrul proiectului.

(4) Perioada de desfășurare a proiectelor se poate încheia, cel târziu, la data de 30 iunie 2025.

Articolul 6

(1) Utilizarea fondului prin implementare directă se realizează de către partener, prin:

- a) achiziții publice de bunuri, lucrări și servicii necesare pentru realizarea proiectelor, în condițiile prevăzute de legislația privind achizițiile publice;
- b) transfer de expertiză către beneficiar.

(2) Avizul privind finanțarea va fi acordat de către MDLPA, în baza propunerilor de proiecte transmise de către potențialii beneficiari, în parteneriat cu o autoritate a administrației publice locale din România, în baza raporturilor de înfrățire existente.

Articolul 7

(1) Utilizarea fondului prin implementare indirectă se realizează de către MDLPA, prin transfer de fonduri către beneficiari, în parteneriat cu autorități ale administrației publice locale din România, în temeiul unui acord de finanțare.

(2) Utilizarea fondului prin implementare indirectă se realizează sub formă de granturi.

(3) Granturile se acordă prin proceduri competitive de selecție a beneficiarilor sau prin atribuire directă, în temeiul unei justificări temeinice.

(4) Prin derogare de la prevederile art. 52 alin. (8) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, pentru finanțarea proiectelor, se pot efectua plăți în avans către beneficiari până la 50% din valoarea finanțării. Sumele reprezentând plăți în avans sunt justificate conform prevederilor din acordurile de finanțare.

Articolul 8

(1) Răspunderea pentru utilizarea și justificarea sumelor alocate pentru proiecte finanțate prin implementare indirectă, în limita și pentru destinațiile reglementate în prezenta lege, revine beneficiarilor sumelor, care au obligația prezentării de rapoarte de audit întocmite de un terț autorizat și acceptat de partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova.

(2) Răspunderea privind utilizarea și justificarea sumelor prin implementare directă, precum și legalitatea, oportunitatea, necesitatea sumelor solicitate, respectarea disciplinei financiare în vigoare, realitatea și exactitatea datelor, informațiilor și documentelor transmise către MDLPA, atât a sumelor alocate pentru proiecte finanțate prin implementare indirectă, cât și directă, revine partenerului român al beneficiarului.

(3) Beneficiarii/partenerii au obligația restituirii integrale sau parțiale a sumelor virate în cazul proiectelor pentru care aceștia nu justifică utilizarea sumelor potrivit destinațiilor, precum și de restituirea fondurilor virate în cazul în care aceștia nu justifică utilizarea lor.

(4) Selecția entităților private care vor furniza produse/servicii în cadrul proiectelor finanțate prin implementare directă/indirectă, se va face în baza unor criterii transparente și nu va fi acceptată furnizarea de bunuri/servicii de către entități private al căror proprietar/beneficiar al părților sociale nu este cunoscut.

Articolul 9

(1) Autoritatea administrației publice locale din România, care se află în parteneriat cu un beneficiar, efectuează o evaluare la jumătatea perioadei de implementare și o evaluare finală.

(2) Evaluarea la jumătatea perioadei și evaluarea finală sunt efectuate în timp util și sunt transmise autorității finanțatoare.

Articolul 10

(1) Normele metodologice cu privire la acordarea finanțării prin fondul de asistență tehnică și financiară pentru dezvoltare destinat autorităților publice locale din Republica Moldova se aprobă prin hotărâre a Guvernului și au ca scop stabilirea procedurilor specifice pentru finanțarea și implementarea cooperării pentru dezvoltare din bugetul MDLPA.

(2) Normele metodologice reglementează implementarea directă și indirectă ca modalități de execuție a bugetului MDLPA, în condițiile legii, modalitățile de selecție a beneficiarilor, modalitățile de monitorizare, evaluare și audit al activităților desfășurate în temeiul prezentei legi.

Articolul 11

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul va adopta normele metodologice de aplicare a acesteia.